

Mogleg utviding av Jotunheimen nasjonalpark

Øvre Årdal, 18. januar 2023

Eline Orheim og Halvor Røssum

Foto: Halvor Røssum

Statsforvaltaren i Vestland

18.01.2023

Innhold

- Det store biletet
- Prosessen til no
- Oppdraget vi har fått
- Kart over aktuelt område
- Kva er verneverdiane?
- Kva er brukarinteressene?
- Konsekvensar av vern
- Den vidare prosessen

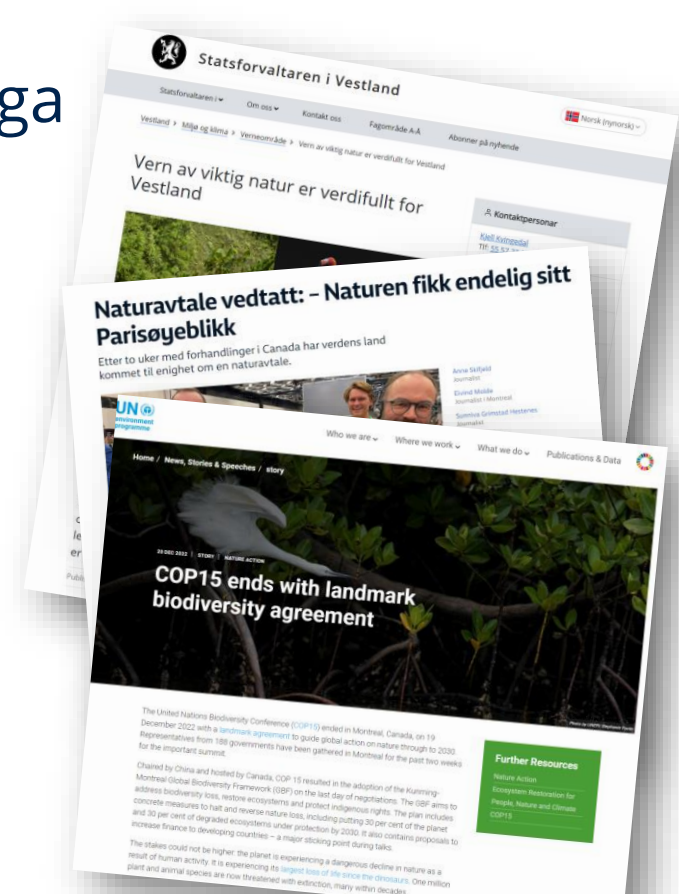

Foto: Åsmund Skancke Karlsnes

Det store biletet

- Både klimaet og naturen slik vi kjenner den i dag er truga
- Vern av natur er viktig for både natur og klima
 - Tek vare på truga artar
 - Bind karbon
 - Naturglede
- Ny internasjonal avtale: 30 % vern innan 2030

Formålet med vern

- Ta vare på eit representativt utval av norsk natur
- Ta vare på trua natur
- Dekke manglane i eksisterande verneområde
- Danne robuste økologiske nettverk
- Gjere norsk natur meir robust mot klimaendringar

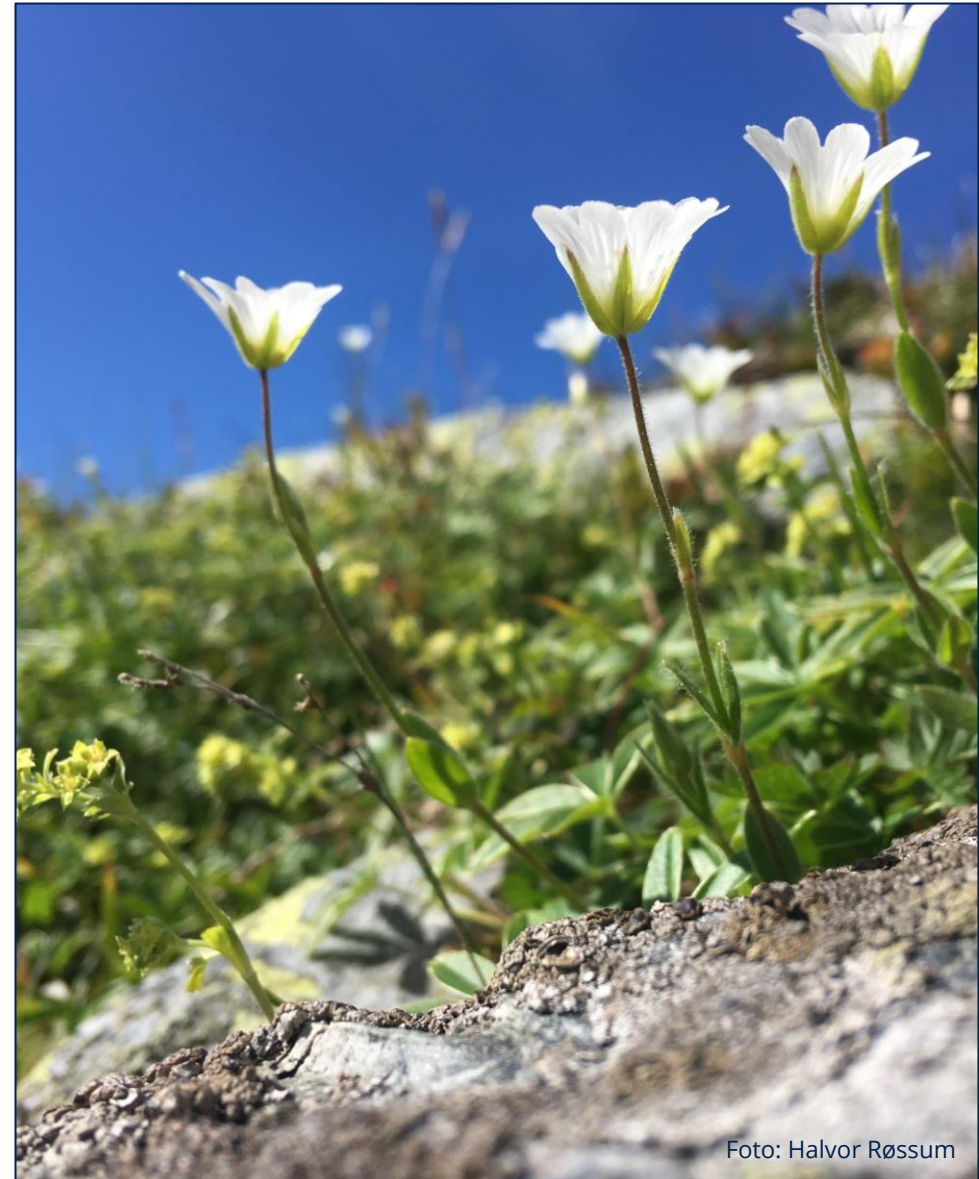

Foto: Halvor Røssum

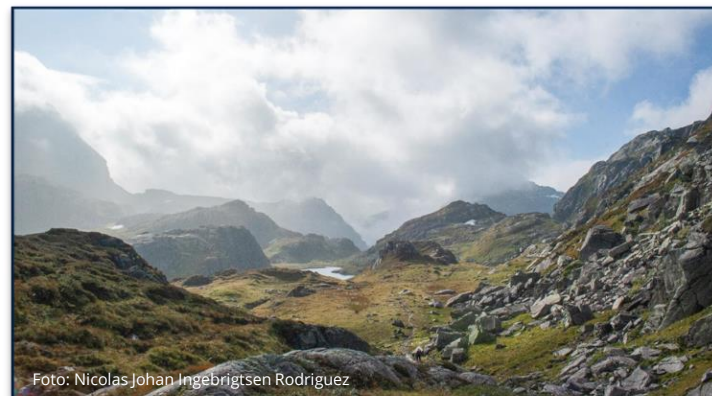
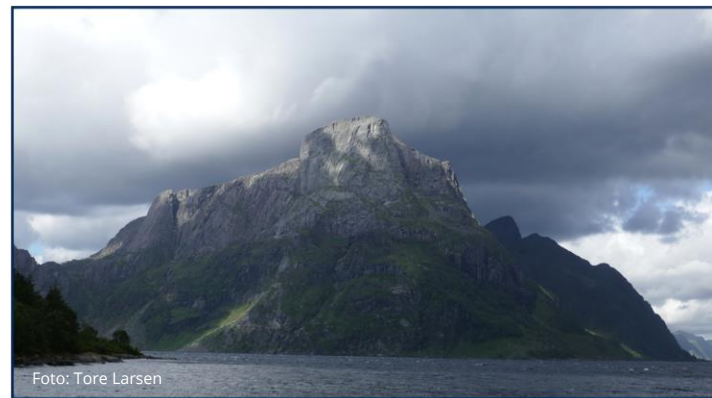

Tidslinje over prosessen med ei mogleg utviding av Jotunheimen nasjonalpark

Oppdraget vi har fått:

- Finn ut om det er lokal aksept for...
 - ...oppretting av
 - Hornelen nasjonalpark
 - Masfjordfjella nasjonalpark
 - Øystesefjella nasjonalpark
 - ...utviding av
 - Jotunheimen nasjonalpark
 - Jostedalsbreen nasjonalpark
 - ...endring av verneform for
 - Ålfotbreen landskapsvernområde og delar av Utladalen landskapsvernområde
- Ved lokal aksept kan vi starte ein verneprosess
- **Det vil ikkje bli vern utan lokal aksept**

Ordlyden i oppdraget:

På denne bakgrunn gir Miljødirektoratet statsforvalterne følgende oppdrag:

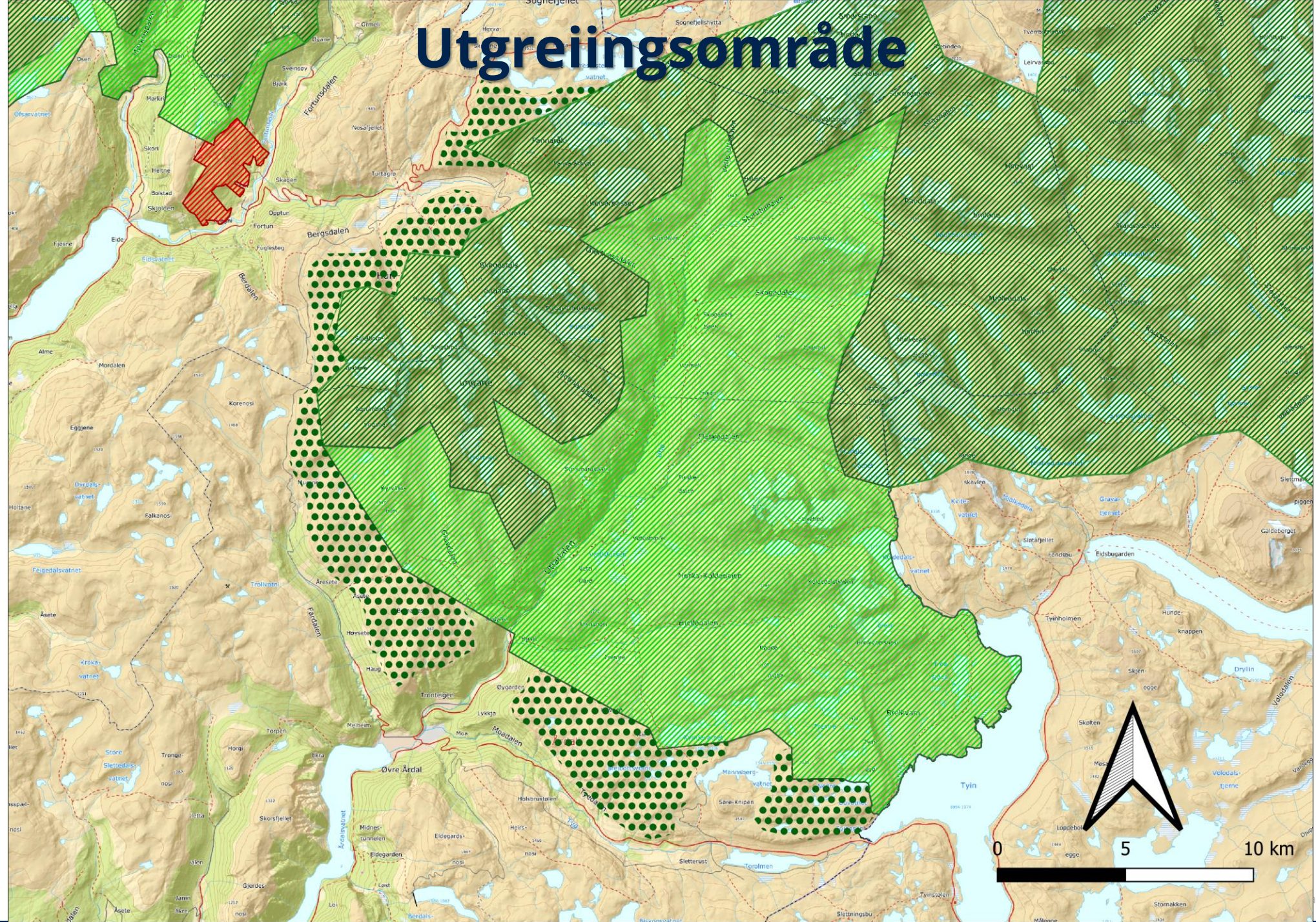
- Avklare med berørte kommuner om det synes å være aksept for å forberede og gjennomføre videre prosess for vern av kandidatområdene. Dette inkluderer også foreslåtte omgjøringer fra landskapsvernområde til nasjonalpark.*
- Forberede og gjennomføre dialog med grunneierorganisasjoner, naturvern- og friluftorganisasjoner regionalt/lokalt og samiske interesser hvor det er relevant om muligheter og utfordringer knyttet til vern av kandidatområder. Dialogen med organisasjonene bør gjennomføres så tidlig som mulig, og bør være gjennomført før kommunene tar stilling til igangsetting av verneplanprosess.*

Følgjande tilleggsføring kom hausten 2022:

- *Departementet har noen tilleggsføringer i saken, som gjelder Reinheimen og Jotunheimen.*
- *Spørsmål om ev. innlemming av Utladalen LVO i Jotunheimen NP, ev utvidelse av verneområde ned mot RV 53 mellom Tyin og Årdal*
- *Vi ber om at det tas kontakt med kommunene med areal i Utladalen LVO om hvordan de vil stille seg til å innlemme større eller mindre deler av Utladalen lvo i nasjonalparken. Særlig aktuelt for f.eks Falketind, Stølsnostind og Hjelledalstind. Samt at tilsvarende vurderes for andre deler av landskapsvernområdet, og da særlig for de ulike sidedalene til selve Utladalen der grensen for nasjonalparken er trukket rundt dalene og høyt til fjells, og hvor det ikkje er aktivt primærnæringsbruk i dalene. Det er noen tekniske inngrep som det må tas stilling til, men dette kan avklares etter å ha innhentet kommunens syn på omdanning av vernet.*

Utgreiingsområde

19.01.2023

Verneverdier i området

- Grunnen til at området vart identifisert som verneverdig:
 - Naturleg avgrensing av den alpine delen av Jotunheimen
 - Viktig for villrein
 - Viktig for friluftsliv
- Inngrepsfri natur
- Eit unikt høgfjellslandskap – naturleg avgrensing
- Kalkrike område – kan vere rik flora

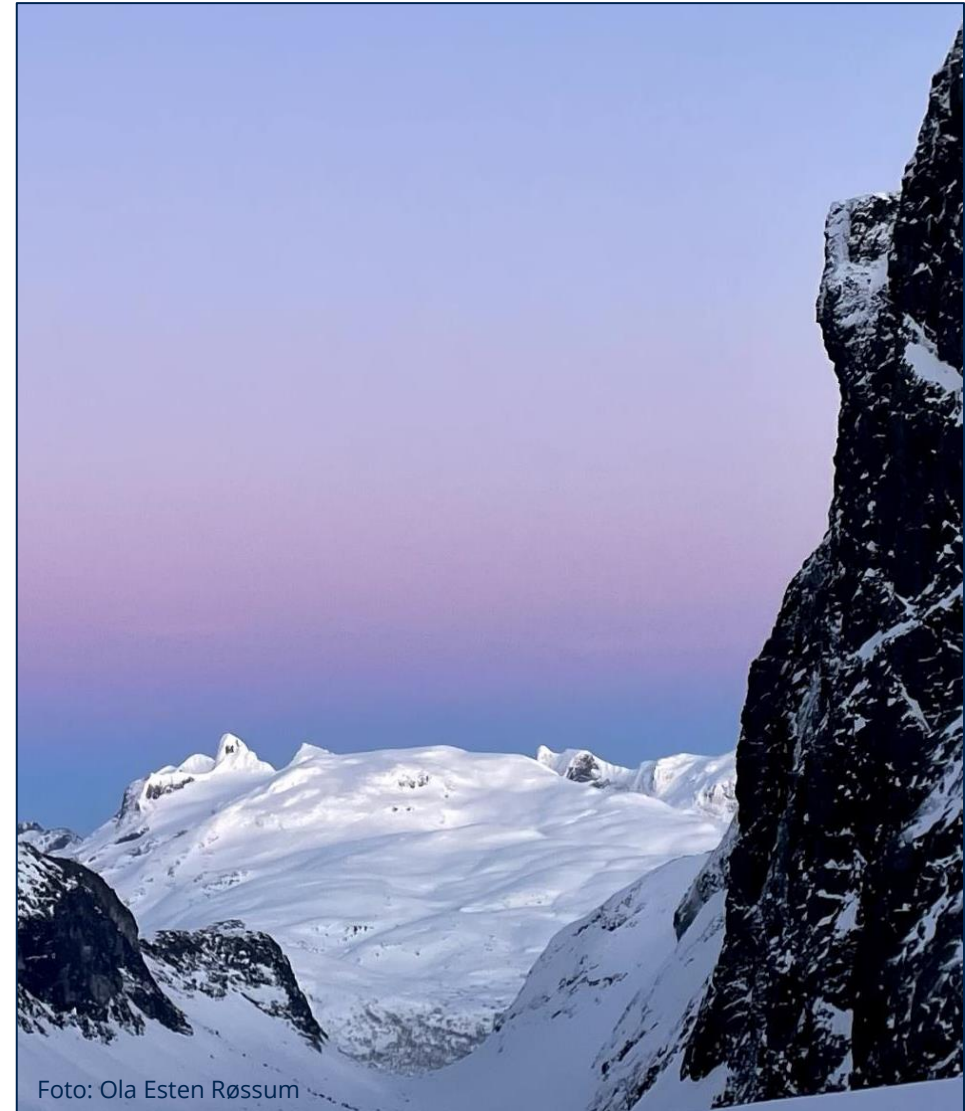

Foto: Ola Esten Røssum

Brukarinteresser i området

- Friluftsliv – både i Utladalen og elles
- Jakt og fiske
- Reiseliv
- Beite
- Meir? Innspel!

Foto: Gunnar Hæreid

Konsekvensar av eit eventuelt vern

- Ein sikrar ein inngrepsfri natur
- Den bruken av området som vi har i dag (beite, jakt, fiske og friluftsliv) kan fortsetje som før
- Erstatning berre dersom pårekneleg bruk vert forbode
- Verneforskrifta for Jotunheimen nasjonalpark vil gjelde
 - Dispensasjonsreglar/tilpassingar
- Områda vil bli forvalta av verneområdestyret for Jotunheimen og Utladalen (lokal forvaltning)

Foto: Ola Esten Røssum

Om dagens forvaltning

- Verneforskrifta ligg i botn
- Lokal forvaltningsmodell
- Nasjonalparkstyret for Jotunheimen og Utladalen er ansvarlege for
 - Forvaltningsplan
 - Besøksstrategi
 - Skjøtselsplanar
 - Behandling av søknadar om dispensasjon frå verneforskrifta

Foto: Karl Sveen

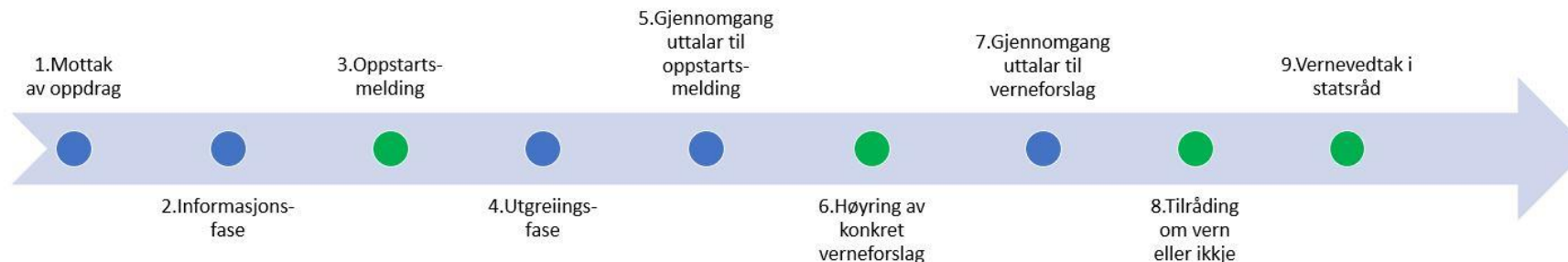

Den vidare prosessen

- Innspel frå grunneigarar og andre lokale aktørar
- Eit kommunalt vedtak om **lokal aksept** eller ikkje
- Oppstart av verneprosess – **referansegruppe?**
- Innhenting av meir kunnskap
- Høyring av verneframlegg – lokal og sentral
- Framleis **lokal aksept?**
- Fagleg tilråing frå oss til Miljødirektoratet
- Innstilling frå Miljødirektoratet til Klima og Miljødepartementet
- Vernevedtak i statsråd?

Foto: Åsmund Skancke / Karlsnes

2023

2025

2024

2026?

Meir informasjon

- De finn meir informasjon på nettsidene våre
- Presentasjonen og referat vil bli lagt ut her
- Ta kontakt!

<https://www.statsforvalteren.no/nn/vestland/miljo-og-klima/verneomrade/nye-verneomrade/>

 Statsforvalteren i Vestland Norsk (nynorsk) ▾

Statsforvalteren i ▾ Om oss ▾ Kontakt oss Fagområde A-Å Abonner på nyhende

Vestland > Miljø og klima > Verneområde > Nye verneområde

Nye verneområde

> Marint vern > Frivillig skogvern i Vestland > Oppdrag nye nasjonalparker

> Oppdrag endring nasjonalpark

God flyt av informasjon, dialog og kunnskapsdeling er avgjerande for å få til gode verneprosesser. Foto: Statsforvalteren i Vestland/ Maria Knagenhjelm.

Oppretting av verneområde er truleg den tryggaste måten å sikre naturmangfoldet på. Ein prosess som skal leie fram til vern skal sikre ei brei innhenting av kunnskap. Dette betyr involvering av folk og ulike organ, slik at alle kan kome med innspel.

Kontaktpersonar

[Kjell Kvingedal](#)
Tlf: [55 57 23 12](tel:55572312) / [97 50 40 50](tel:97504050)

[Eline Orheim](#)
Tlf: [57 64 30 12](tel:57643012) / [41 56 38 47](tel:41563847)

[Halvor Røssum](#)
Tlf: [57 64 31 44](tel:57643144)

Lenkjer

Saksbehandlingsreglar for områdevern etter naturmangfaldlova T-2/15

Rettleiar frå Miljødirektoratet for oppretting av verna område

Verna natur på miljøstatus

**Vi vil gjerne ha innspel!
Moglegheiter og utfordringar?**

Statsforvaltaren i Vestland

Facebook @SFVestland

Twitter @SFVestland

LinkedIn @SFVestland

Abonner på nyhende www.statsforvaltaren.no/vl